

Évfordulók 2011

1891-ben rendelte meg a káptalan az énekes fiúk liturgikus formaruháját, amelyről a népnyelv hecsedliknek nevezte a fiúkórus tagjait.

Ugyancsak 120 éve, **1891**-ben készült el Dulánszky Nándor pécsi püspök életének főműve, az újjáalakított pécsi székesegyház. Az átépítés indokoltsága, helyessége és körülményei máig a művészettörténészek vitáinak keretében állnak, a kivitelezés szakmai és esztétikai színvonala azonban megkérdőjelezhetetlen. Már a felszentelést követően számos nivós kiadvány jelent meg a templomról (pl.: *Az újjáalakított pécsi székesegyház. Képekkel ellátott népszerű templommagyarozó kalauz. Pécs-Bp., 1891.*; *Gerecze Péter: A pécsi székesegyház. Különös tekintettel a falfestményeire. Hornyánszky V., Bp., 1893*). Június 22-én, a templomszentelési szertartáson elhangzott: Haller: Ecce sacerdos, Schütty: Domine, salvum fac regem, egy Haller-mise, Witt: Tu es Petrus, és Haller: Te Deum. A templom felszentelése alkalmából számos egyházi és világi méltóság megjelent, Pécssett járt I. Ferenc József császár és király is, aki az Énekiskolát is meglátogatta. Ugyanekkor az intézet vendége volt Franz Xav. Haberl, a regensburgi énekiskola igazgatója is.

1921-ben hunyt el Hoffer Károly, legendás pécsi tenorista, aki karénekesként 52 évig állt a székesegyház szolgálatában. Oszlopos tagja volt a Pécsi Dalárdának is.

Kilencven éve, **1921**-ben szabadult fel Pécs a szerb megszállás alól. Az augusztus 29-i hálaadó szentmisén – a tanítási szünet miatt gyermekkar híján – a férfikar Griesbacher háromszólamú Missa Immaculátá-ját énekelte, a Pécsi Dalárda vegyeskara pedig Renner Te Deumát adta elő. Október 5-án Horthy Miklós kormányzó látogatott Pécsre. Tiszteletére a székesegyházban hangversenyt tartottak a székesegyházi énekkar, a Pécsi Dalárda és Jaksch Ede orgonista közreműködésével.

1931. december 8-én szerepelt először a pécsi dómkórus a rádióban. Griesbacher Ecce sacerdos-át, Victoria Missa „O quam gloriosum”-át és Haller Ave Mariá-ját énekeltek.

Hetvenöt évvel ezelőtt, **1936**-ban adták elő első alkalommal Pécssett a dóm előtti téren Újházy György Missa Sollemnis c. liturgikus drámáját. A közreműködők közt az Énekiskola növendékei is ott voltak. A nagy sikerű előadást 1938-ban több alkalommal megismételték.

1971-ben a Cecília-hangverseny műsora Liszt Ferenc műveiből állt, annak emlékére, hogy a zeneszerző 125 évvel azelőtt Pécssett hangversenyzett, s a székesegyház orgonáján is játszott. A koncerten Hollai Keresztély és Halász Béla orgonált, a Palestrina Kórus a nagy Adúr Ave Mariát énekelte, és részleteket a Krisztus oratóriumból Tóth Lajos közreműködésével.

Forrás: Diarium Chori 1910-1927. Kézirat.; Lajos Gyula: A Pécsi Székesegyházi Énekiskola története. Kézirat, 1938.; Dr. Hergenröder Miklós: Zenei emlékeim. Kézirat.

Karácsony a Palestrina Kórusal

Szeretettel hívunk mindenkit a pécsi székesegyházba, Jézus születésének közös megünneplésére.

A Püspök Úr által celebrált ünnepi szentmise
2011. december 25-én, 11 órakor
kezdődik a Székesegyházban.

Karácsony másnapján,
2011. december 26-án, 11 órakor
latin nyelvű szertartás lesz.

2012. január 01. napján, 11 órakor
püspöki misén imádkozunk
egy boldogabb új esztendőért.

Karácsony a Székesegyházi Énekiskolában

- visszaemlékezések -

A Pécsi Székesegyházi Énekiskola 8-14 éves növendékei – egy néhány napos téli szünetet leszámítva – az egész tanév folyamán az internátusban éltek, s az egyházi szolgálat miatt a szentestét is családjuktól távol töltötték. A dómkórus énekelt a karácsonyi éjféli misén, valamint 25-e és 26-a délelőttjén egyaránt, s a hecsedlik nem hiányozhattak az ünnepi liturgiáról.

Azt gondolhatnánk, hogy ez volt az a pont, amely a beköltözés/megszokás nehézségei mellett a legnagyobb lelki megrázkódtatást okozta a gyermekeknek. Hogy a karácsony mennyire nem szenvedésként maradt meg bennük, azt a következő visszaemlékezések is alátámasztják:

„... Ádám-Éva napján sem mehettek haza szüleikhez. Részben, hogy feledjek e miatt való szívfájdalmukat, de meg azért is, hogy éjjelig könnyebben ébren tudjanak maradni s az idő hamarabb muljon, 1906-tól kezdve minden évben valamely pásztorjátékot adtak elő. A reá való készülés, szereposztás, szereptanulás, kellékek összekészítése stb. már hetekkel előbb foglalkoztatja a fiukat, maga az előadás pedig annyira betölti minden érdeklődésüket, hogy nem igen fáj a hazagondolás. Bizonyítéka ennek többek közt egy levél, melyet 20 egynehány év előtt volt növendék karácsony táján írt az igazgatónak: „Ott látom az énekerem

közepén a karácsonyfát. A prefektus úr szobája felől az ágytakarókból rögtönzött színpad. Ezdrás, a pásztorok, a római katonák és a többiek... A fiatal igazgató úr meggyújt egy-egy csillagszórót... Leül a földre vetett pokrócokra... együtt társasjátékozik az első harangszóig a borlevestől és mákosgubától kipirult nebulókkal. Oh, mily boldogok voltunk!” ” (Lajos 1938. 81-81.) A borleves és a mákos guba negyedévszázaddal később, a 30-as évek vé-

gén is elmaradhatatlan része volt az internátusi karácsonyestének.

„Csak most, 12 év után tudatosul előttem: micsoda melegsívű és találékony pedagógiai művészet kellett hozzá, hogy 30 gyerek közül egynek se jusson eszébe: jobb lenne most otthon lenni! Mert igazán nem jutott eszünkbe. Igaz, gazdag karácsonyunk volt mindig. [...] Otthon minden édesanya és édesapa könnyes szemmel gondolt a fiára, hogy szegény: milyen rossz lehet neki! Mi meg gondtalanul játszottunk, rendeztünk vasúti összeütközéseket, lopkodtuk nagy ravaszul a karácsonyfáról a cukrot (azért hogyan, hogyan se, másnapra mindig tele volt) és énekeltük Isten dicsőségét. Most már tudom: paradicsomban voltunk.” (Hegy 1942. 31.)

„Volt egy kedves szokás, a város adakozóbb és tehetősebb polgárai kisebb-nagyobb összeggel kedveskedtek az énekiskolások javára, melyből futotta bőven a szentesti gyertyagyújtás utáni tombolára. Ezt Diri bácsi s. k. irányította. Mindenki kapott egy kartontáblát, melyen számok voltak. Ha valakinek valamelyik számát kihúzta Franci bácsi, az illető azt letakarta. Akinek először tűnt el minden száma, az – Tombola! – felkiáltással a fa alatt található ajándékok közül válogathatott kedve szerint. Volt miből, egy töltőtoll valóságos kincsnek számított. A szerencsejárást úgy irányította, hogy miután őt körbeültük, látta mindenki még le nem takart számát, s az átlátszó zsákban addig kotorászott, míg a kívánt szám elő nem került, ügyelve arra, hogy a szerencse egyformán jutalmazzon mindenkit. [...] Évente egyszer, ilyenkor játszhattunk a villanyvasúttal, mely a kisénekerem teljes padlózatát elfoglalta. [...] Nagyon szép karácsonyok voltak ezek, de hiába, másnap a püspöki mise után már rohant mindenki a buszmegállóba, a vasútállomásra, mert az igazi karácsony mégiscsak az otthoni volt [...]. A tombolán nyertünk annyit, hogy az otthoniakat is meg tudtuk ajándékozni apróságokkal.” (Krausz 1999. 49-50.)

Forrás: Lajos Gyula: A Pécsi Székesegyházi Énekiskola története. Kézirat, 1938., Dr. Hegyi László: Emlékek a pécsi énekiskolából. In: Éneklő Ifjúság, 1942. november (II. év 3. szám) 30-31., Krausz György: Bátor-áthítat. T&Zs Design, Baja, 1999.

Liszt Ferenc tiszteletére

A Filharmónia Dél-dunántúli Nonprofit Kft. szervezésében zajlott a „ZeneSzüret – LISZT-re hangolva” fantázianevet viselő fesztivál, amely a 200 éve született zeneszerző emléke előtt tisztelgett. A rendezvénysorozat legjelentősebb egyházzenei programjaként 2011. október 23-án jeles pécsi karnagyok kórusai adtak koncertet a Bazilikában. Elhangzott: Liszt: Missa Choralis (Kyrie, Gloria) (Mecsek Kórus, vezényelt: Kertész Attila), Liszt: Szekszárdi mise (Credo), Liszt: Gottes ist der Orient (Bartók Béla Férfikar, vezényelt: Lakner Tamás), Liszt: Ave Maria, Liszt: Vater Unser (Pécsi Kamarakórus, vezényelt: Tillai Aurél), Liszt: Szekszárdi mise (Koloss István vegyeskari átirata, Sanctus, Benedictus, Agnus Dei) (Schola Cantorum Sopianensis, Pécsi Székesegyház Palestrina Kórusa, Szekszárdi Madrigálkórus, vezényelt: Jobbágy Valér). Összkar: Kodály: Liszt Ferenc-hez, Liszt: Tu es Petrus. Orgonán közreműködött Balatoni Sándor és Szócs Annamária.

Jobbágy Valér három kórusa október 22-én Szekszárdon, az Újvárosi templomban a teljes – a templomhoz történeti szálakkal kötődő – Szekszárdi misét megszólaltatta. A további műsor: Liszt: Tu es Petrus, Liszt: Pater noster, Liszt: Ave Maria in A, Kodály: Liszt Ferenchez.

Liszt: Tu es Petrus c. művének előadása a koncerten fellépő kórusok részvételével. Vezényelt: Jobbágy Valér, orgonán közreműködött: Balatoni Sándor

Halottak napja

Több év kihagyás után ismét a Palestrina Kórus énekelt a Székesegyházban november 2-án, a halottak napi szentmisén. Elhangzott: Victoria: Missa pro Defunctis (Introitus, Kyrie, Offertorium, Sanctus, Benedictus, Agnus Dei), a gregorián gyászmise graduáléja, Harmat: De profundis, valamint Schildknecht Op. 25. Requiemjéből a Libera tétel. A szentmisét dr. Udvardy György megyéspüspök úr celebrálta.

Felhívás!

A Pécsi Székesegyház Palestrina Kórusa várja tagjai közé a reneszánsz egyházi zene iránt érdeklődő, jó hangú, jó kottaolvasási képességű, keresztény gondolkodású, megbízható énekeseket.

Próbák szeptembertől júniusig:
szombaton 17.30 – 19.30
vasárnap, a szentmise előtt 10.00 – 11.00

Érdeklődni
személyesen a 11 órás káptalani szentmise után,
vagy a 30/852-1452-es telefonszámon.

1%

2012-ben először nyílik mód arra, hogy a Glatt Ignác Egyesület részesüljön az adózók személyi jövedelemadójának a civil szervezetek számára felajánlható 1 %-ából.

Kérjük, hogy ezzel is támogassa egyesületünket, s ezáltal a Székesegyház Palestrina Kórusát.

A rendelkező nyilatkozaton a szervezet nevét és adószámát kell feltüntetni:

Glatt Ignác Hagymányórzó Egyesület
18332407-1-02

A Glatt Ignác Egyesület rendes és pártoló tagjai 2011-ben

Ádám László (Hilden, D), Dr. Arató József (Bp.), Aratóné Erdelez Teréz, Dr. Balogh Irén, Baranyay Ferenc, Dr. Baranyay Pál (Győr), Bartha Eszter (Bp.), Bencze László, Benyovszky Ágnes, Benyovszky Imréné, Benyovszky Monika, Benyovszky Tamás Imre, Binder Richárd, Bizse Katalin, Boglári Tamás, Bognár Ferencné (Kaposvár), Bokrétás András, Dobos Lászlóné, Egyed Ildikó, Fodor Artur (Bp.), Fodor Gabriella, Folkmann Ferenc, Gacsályi István (Bp.), Gálos Éva, Gegesyné Regős Orsolya (Bp.), Glatt Gábor (Bp.), Glatt Tamás, Dr. Göde Gizella, Halász Ágnes, Dr. Hegedüs Béláné, Horváth Bálint, Ivasivka Mátyás, Jobbágy Kornél, Jobbágy Valér *karnagy, vezetősi tag*, Jobbágy-Radó Júlia, Kardos István, Dr. Kellermayer Miklósné, Kerner Klára (Hásságy), Kézdi Árpád (Bp.), Király Lászlóné (Komló), Komáromi Alice, Konda Zsolt, Kovács Borbála Anna, Kovács Zoltán, Köcsky Gábor, Krauszné Breitenbach Gyöngyi (Mohács), Lebeda Zsuzsanna, Magyarai Éva, Major Szabolcs Álmos, Dr. Mammel Ede, Dr. Marosy Jenő (Balatonederics), Maulné Dr. Tóth Csilla, Mayer Ferenc (Siklós), Nagy Andrásné Rozgonyi Klára, Najbauer Noémi, Onhausz Miklós *ügyvezető titkár*, Onhausz Nikolett, Onhauszné Kovács Ildikó, Óbert Dávid, Pálmai Miklós, Dr. Péterfalvy István, Poórné Gál Katalin, Poórné Dr. Kopcsányi Gemma, Dr. Radnai László (Esztergom), Dr. Radnai Lászlóné (Esztergom), Ratár Mária, Ryba Zsanett Adrienn, Sávay Lászlóné, Schubert Barnabás, Sebestyén-Molnár Árpád (Nagydorog), Simon Krisztina, Suvák Andrea *vezetősi tag*, Dr. Szabó Endre (Szekszárd), Szalai Szabolcs (Győr/Bp.), Szende Antal, Szentgyörgyváros Péter, Dr. Szilágyi Károlyné, Szűts Éva, Dr. Temesi László, Tímár István, Tímár Teréz Pia, Tiszai László *vezetősi tag*, Tóth Anna, Tóth János, Tóth Klotild, Tóth László *elnök*, Tóth Veronika Viktória (Kaposvár/Bécs), Török Miklós (Bp.), Vajk János (Regöly), Vajk József (Regöly), Vajk Tamás (Bp.), Dr. Vereczkei Lajos, Dr. Vereczkei Lajosné, Vidáné Kresz Beáta (Bóly), Vörösne Károly Andrea, Wéber József (Tolna), Zakariás Pálma.

Köszönjük támogatásukat!

Elhunyt tagjaink

Báthory László *tb. elnök* (2010), Jandó Jenőné (2011), Kajsza László (2010), Krausz György (2010), Dr. Szende Béla (2011), Werner Imre (2011).

Emléküket megőrizzük.

Pártoló tagság

Szeretettel hívjuk a **Glatt Ignác Hagyományőrző Közhasznú Egyesület** pártoló tagjainak sorába mindazokat, akik szívesen támogatnák a Palestrina Kórus munkáját és a Székesegyházi Énekiskola szellemi és művészeti örökségének megőrzését.

A pártoló tagsági díj összege: **5000 Ft/fő/év**

Bankszámlaszámunk:

CIB 10700055-49129201-51100005

A pártoló tagságot évi négy alkalommal a Kórus-híradó útján tájékoztatjuk tevékenységünkről. Ezen felül minden általunk előállított hanghordozóból, vagy könyvből tagilletményként egy példányt eljuttatunk egyesületünk tagjaihoz.

PALESTRINA *kórushíradó*

HIT - MŰVÉSZET - HAGYOMÁNY

A PÉCSI SZÉKESEGYHÁZ PALESTRINA KÓRUSÁNAK LAPJA

Felelős szerkesztő: Onhausz Miklós

E-mail: glatt.pecs@gmail.com

Web: <http://palestrina.try.hu>

A Kórushíradó korábbi számai letölthetők weboldalunkról.